

Хыныгъу-2018-рэ

Уемызэшчу ульыхъомэ...

Кошхэблэ районым ит поселкэу Майскэм дэжькэ щылэх Ельшыыэ Ибрахимэ ылэжырэ чыгухэр. Пстэумки гектар 430-рэ ил.

Фермерым гущылэгъу тызыфэхъум къызэрэтиугъэмкэ, коцыр гектари 170-рэ хъуштыгъэ. Щэджэгъо уахътер къэсыгъэу хъасэм тызыхъам, щэджэгъуашхэр аухыгъеу, аухыре сатырхэр ахыжынхэу комбайнхэр хъехажыщтыгъэх. Ком-

байниш зыложыщтыгъэр, лэжыгъэр зытырахкэ уарзэри ашлэхыптийн аухыгъэ. Автомашиницмэ клашынэу хъазыргъэх. Техникэмкэ ежь фэдэу чыгулэжынным пыльэу, нахь хъызметшэпэ ин зылыгъ Зыхъэ Зураб Иепылэгъу къызыра-

рэфэхъугъэр Ибрахимэ къыхигъэштыгъ. Тэ тызышкыогъэ мафэм коцым иложын аухыгъ.

Кошхэблэ районым чыгулэжынным лъэнэйкъо пстэумки темгээпсийхъэгэ чыгуубз зэримын ишыхъат илъес къэслэжыгъэ бэгъуагъэу къызыра-

хъжырэ. Гухэклими, джа чыгу «мыхъалэл» тэлкоу илэм щыл Ибрахимэ къытефагъэр. Мыгъэ аш огъури къыхэхъожыгъ. А зэпстэумэ яягъекэ зы гектарым, гуртымкэ лъытагъэу, центнер 40 — 43-рэ нахьыбэ къырихъжынэу хъугъэп.

Чыгуум мыжкуаклэр бэу хэлтэшь, анахь лъешэу къещыгъэми, псыр келъашь, лэжыгъэм фэхъурэп, — ыуагъ фермерым. — Мыжкуаклэхэм апкъ къикъыкэ техникуэ хэбгъахъэрэми зээчмынкоу берэ тоф ышэн ыльэклэрэп, гектар 20 пэпчь пломи хүненэу къэкүтэхэш, къэуцух. Ахэм яшыжын уахъти, ахьши ыхырээр бэ. Этлани, лэжыгъэ чылапхъэу нэмиклэхэм ахалхъэхэрэм, гэбэжкуу къэзытыхъэрэм афэдэ хэплхъагъэми мыш къекурэп. Арэу щитми, гукодыгъо щылэп, узэшүшлэрэр къыюшүшлэжыи, уемызэшчу ульыхъомэ, аш къеклун лъэпкъи къызэрэбгъотынтийн сицыхъэ тель.

Къыгуаэм ишыхъатэу ичыгухэмкэ нахьышу хүшт лъэпхэм якъихъын Ибрахим ынгээти эзэлтийн. Коц чылапхъэ ышынштыр ежь къегъекы. Мыгъэ ыуихъжынэу «Гурт», «Антонина» зыфиорэ лъэпхъэр арь хильхъэгъэхэр, ау ахэр мыжюкабэ зыхэль чыгуум къы-

зэрэмыкүгъэхэр нафэ хъугъэ. Үүлтээкунэу лъэпкъыкэу гектар 17 ылхыгъагъ. «Еремеевна», «Красный табур» зыфиорэ лъэпхъэр арь мызыгъэгум къыхихыгъэхэр. «Красный табур» мыжкуаклэм «щымышынэу» ыгъэунэфыгъэу, къихъашт ильзесим ыуихъжыи бжыхъасэхэм ар атырихъэнэу арь гухэлэу илэр.

Бжыхъэс хъэ гектар 40 мыгъэ Ибрахимэ ыуихъжыгъ. Аш, гуртымкэ лъытагъэу, центнер 32 — 33-рэ къырихъжыгъ. Гъатхэм хильхъагъэу тыйгээгээзэ гектар 200 илэми тывыщицүүгъ. Ихэльхъани, чыгъашуухэр ригъэгъотынхэри зэримыгъэгужуагъэхэм ишугацэлэ огъум иегъэшхо римыгъэкызэ зыкынэтийгъ, лъагэ, къэгъагъэм нэр пэлхэх. Арэу щитми, нэмиклэ чыгулэжхэм адыригъаштэу, охтэ благъэм чыгур ыгъэшшоклэу къемынхымэ, тыйгэгээми лэжыгъэ бэгъуагъэ къызэримынхын нахыжъэу ебгъэжъэн фае зэрэхъуштыр Ибрахимими къыхигъэшыгъ.

ХҮҮТ Нээфсэт.

Сурэтим итхэр: Кошхэблэ районым иагроном шъхьаалэу Батыжъ Бисланэрэ Ельшыыэ Ибрахимэрэ.

Тезыхыгъэр ыашынэ Асплан.

Депутатхэм апай

Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо Совет – Хасэм ия 27-рэ зэхэсигъо 2018-рэ ильзесим бэдзэогъум и 16-м зэхащэ.

Юфыгъо зытегушылэштхэм мы къыкээльыклохэрэр ахагъехъагъэх: Адыгэ Республикаем и Законхэу «Административнэ хэбзэукононгъэхэм яхыилагъ», «Адыгэ Республикаем 2018-рэ ильзесимкэ ыкъи 2019-рэ, 2020-рэ план чэзыухэмкэ иреспублике бюджет ехыллагъ», «Адыгэ Республикаем социальнэ-экономикэ хэхъоныгъэмкэ истратегие ехыллагъ», «Адыгэ Республикаем предпринимательхэм яфитынгъэхэр къэухъумэгъэнхэмкэ и Уполномоченэ ехыллагъ», «Адыгэ Республикаем ис ныбжыклохэрэм къэралыгъо ыепылэгъу ятыгъэным ехыллагъ» зыфохэрэм зэхъокынгъэхэр афэшыгъэнхэм афэгъехъагъэ законопроектхэм апэрэу ахэпльэгъэнир ыкъи нэмиклэ юфыгъохэр.

Юфшэнээр сыхьатыр 11.00-м зэхэсигъохэр зыцыклохэрэ Залышхом щаублэшт.

Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо Совет – Хасэм и Тхаматэу Владимир НАРОЖНЫЙ

Сакъынгъэ къызыхэтэжъугъэгъаф

Фабэм ыпкъ къикъын ыльэкыи тхамыклагъохэм ядэгъэзыжын Адыгэим ирайонхэр зэкэл непэ фэхъазырых.

Республикэм граждан оборонэмкэ ыкъи ошлэдэмыш юфхэмкэ и Комитет къызэритгъэмкэ, Красногвардейскэ районыр арь гэлээштыгъэ шыкъи тетэу тоф шэгъэним тэгээпсийхъэгъэ шэпхъаклэм апэ техъагъэр. Бэдзэогъум и 11-м иччэдэхэж республикэм имуниципальнэ образованиехэм япащхэр зэкэл аш фэдэ шапхъэм тэхъагъэх.

Адыгэ гидрометеорологическэ гупчэм къызэритгъэмкэ, бэдзэогъум и 11-мрэ и 12-мрэ фабэр градус 39-м нэснэштийгъ.

Машлом зыкъымыштэнэмкэ ятфэнэрэ классым хэхъэрэ щынагъо щылэу республикэм щалтыгатагъ. Урысаем и МЧС Адыгэ Республикаем

ликъэмкэ и Гъэлоришэпэ шъхьаэ республикэм исхэмии ихъаклэхэм лъэшэу сакъынхэу, машлом зыкъымыштэнэмкэ шалхъэхэр къындаалтынхэу къяджэ.

Үпкэ Адыгэим ичыгулэжхэр хыныгъомкэ къинигъохэм зэряталлэхэрэр, огъумрэ лэжыгъэм ыуасэ зэрэмьлаплээрэ апкъ къикъыкэ чэнаагъэхэр ахэм ашын зэралэхэштэр къялогъагъ.

Адыгэ Республикаем и Лышьхъэ 2018-рэ ильзесим бэдзэогъум и 13-м ышыгъэ унашьо N 174-рэ зытэдэгээ диштэу 2018-рэ ильзесим бэдзэогъум и 13-м къыщегъэжъагъэу ошлэдэмыш юфхэмкэ режимыр Адыгэим шагъяуцугъ.

Адыгейм и Лышхъэ УФ-м и Правительствэ и Тхаматэ игуадзэу Дмитрий Козак зэлжъу дырилагъ

АР-м и Лышхъэу Кумпыл Мурат УФ-м и Правительствэ и Тхаматэ игуадзэу Дмитрий Козак юфшэгъу зэлжъу тигуасэ калэу Москва щидырилагъ. Социальнэ-экономическэ хэхьонигъэу шольырым ышыхэрэм ыкли ипшэ-рыльхэм язэшохын зэрэлажъэхэрэм ахэр атегущылагъ.

Юфшэгъу зэлжъу АР-м и Президент Александр Наролини, Федерацием-кэ Советын Адыгейр кызыгъэлэгъорэ Хөлбээр Урсынээр УФ-м и Кээральгъо Думэ идепутатэу Владислав Резник.

Адыгейм и Лышхъэигуши кызыгъэлжъигъ Кыблэ Урсынээр штэмэ анах льшэу хэхьонгъэхэр зышырэмэ республикэр зеращыыр, джыри экономикэм елхыгъэ амалдэгъухэр зерижхэр ыкли

апэрэ пшьерильзээ зыфа-гъэцүжжырэх хызымэтшэлжакхэр, индустримальнэ паркыкхэр кызыгъу-хынэр арэу зэрэштыр, ашкэ промышленностын зызэрэргэгъэушъомбгүү-щыр.

Гүшүэл пае, «Индустриальный парк «Теучежский» зифилорэм ишын дэлжэхээз инвесторэм сомэ млрд. 1,8-рэ халхэгъаха, юфшэлпэ чылпэ 354-рэ кыдыхалтытэ. Ашдаклоу энергетическэ инфраструктурэм игээпсын,

аш иамалхэм ахэгъэхъо-гъэнэм афэгъэхъигъе юфшэгъохэр къеуцух.

Джаш фэш Кумпыл Мурат зэдэгущыгъэу зыдишигъэ Дмитрий Козак а гумэгъигъом ышхъэ кыфырихыгъ.

Кыххэгъэшгыгъэн фэе ПАО-у «Кубаньэнерго» зифилорэм хызымэтшланлэм зээгэйнигъэу дашыгъэм ельтигъэу инвестиционнэ проектыбхэр республикэм зэрэшгэцакхэр. Ахэр зэкэ зэшохыгъэ хумэ промышленностын шъо-

лырым зыщиушъомбгүун ылжыцыхыт, УФ-м и Президент ижъоныгъокэ унашхэри гэцэклагъэх хууцых.

УФ-м и Правительствэ и Тхаматэ игуадзэу Дмитрий Козак АР-м и Лышхъэ кыгъэгугъагъ ыпасхъэхэе ралхъэгъэ юфшэгъом-мэ ынаалэ зэрэтиридэштээр ыкли Адыгейм иенергосистемэ хэгъэхъохъэнэм фэш юфшэгъу къазэрафэхъу-щыр. Зэдэгущыгъум изэфхэхысийжэу федераль-нэ ведомствэ зэфшхъаф-мэ унашхэхэр афашыщых.

Мэхъанэшхо зиэ проектихэм япхырышынкээ Адыгейр федеральнэ гупчэм и юфшэгъу щэгугъы

Адыгэ Республиком и Лышхъэу Кумпыл Мурат Урсынээр Федерацием и Правительствэ и Тхаматэ игуадзэу Ольга Голодец тигуасэ Москва щидырилагъ. Республиком-кэ мэхъанэшхо зиэ проектихэм федеральнэ гупчэр къаде-иээзэ пхыращын альжыцхэм ахэр атегущылагъ.

Адыгэ Республиком и Премьер-министр Александэр Наролини, Адыгэ Республиком и Премьер-министр игуадзэу Наталья Широкова, Адыгэ Республиком туризмэр курортхэмрэх и Комитет итхаматэ Къэлешъэо Инвер зэлжъем хэлжъагъэх.

Адыгейм икъушхъэльзээ гээдэхээхэм автомобиль тогог зеращагъэпсын, поселкэу Гөзээрэгтээрэ Лэгъо-Накъэрэ азыфагу илти турист маршрутхэр аш зэрэзэрихынхэм атегущылагъэх. Аш пае тогог километри 10-м ехуу шыгъэн, шэлжигүр имыкызээ гээдэхээхэм километриту агээпсын фэе. Гёзжэл амал кытышт республикэм иччилпэ дахэхэр цыфхэм зэрэгэлэгъунэу, Адыгейм икъушхъэльзээ чылжихэм а гъогумкэ альжысийн альжыцхэм, зы-

зыгъэпсэфхэрэм япчьягъэ зыхахъоки, автомо-бильхэр нах маклэу зеклоным ар фэлоришэлт.

Федеральнэ программэу «2011 — 2018-рэ ильэхэм туризмэр Урсынээр Федерацаем хэхьонигъэ щегэшгэйнигъэ» зифилорэм диштэу, турист-рекреационэ кластерэу «Лэгъо-Накъэ икъэлапчхэр» зифилорэм игээпсын кындыхэлхытагъэу проектын ахьщэ кыфатлупши. Проектын и пхырышынкээ Адыгейр федеральнэ юфшэгъум щэгугъы.

Зэлжъем илжэхъан Адыгейм и Лышхъэ Урсынэ Федерацием и Правительствэ и Тхаматэ игуадзэ спорт инфраструктурэм республикэм зыщегъэу-шъомбгүүгъэйнмкэ юфшэл ашлэрэм фэгъэхыгъэу кыфилотагъ. Жыныгъу-кынхэм адэжь цыф-

псыщтын пае мыльку кыххэгъэхъанэу щэгугъы. Федеральнэ инвестиционнэ программэм хэлжэхэм, концепт залэу «Налмэсэм» гэцэклэжын юфшэлхэр игъэжтыгъу-ралшылэн альжыцхэм, 1957-рэ ильэсийн ар агъэпсыгъ, республиком-кэ анах концепт залшхуу, Адыгейм лъялжь къашхъохъем и Къэральгъо академическэ ансамблэу «Налмэсэм» икъэшоплэ шхъалэу щыт.

Культурэм юльэнхъокэ мэхъанэшхо зиэ социальнэ пшьерильзээтигъэ заулэ зэшохыгъэнэм пае федеральнэ гупчэм юфшэгъу къаритынхынкэ амалэу ѹиэхэм атегущылагъэх. Урсынэ Федерацием и Правительствэ къазыдьригъаштэхэ, Урсынэ Федерацием икъэралыгъэ программэу «2013 — 2020-рэ ильэхэм культурэм туризмэр хэхьонигъэ ѹиэшыгъэйн» зифилорэм хэлэжъэнэу Адыгейм рехъухэ ыкли культурэмкэ муниципаль-нэ учреждение заулэмэ ѹиэшыгъэйн пае мыльку

кынхэм хэхъанэу щэгугъы. Федеральнэ инвестиционнэ программэм хэлжэхэм, концепт залэу «Налмэсэм» гэцэклэжын юфшэлхэр игъэжтыгъу-ралшылэн альжыцхэм, 1957-рэ ильэсийн ар агъэпсыгъ, республиком-кэ анах концепт залшхуу, Адыгейм лъялжь къашхъохъем и Къэральгъо академическэ ансамблэу «Налмэсэм» икъэшоплэ шхъалэу щыт.

Ольга Голодец республикэм ихэбээ къулыкхэм юфшэн осэшүу кыритьгъ, зытегущыгъэхэрэ пшьерильхэм мэхъанэшхо зэрэгтээр хигъэунэфыкыгъ. Зэлжъем икъэххэм атетэу федеральнэ ведомствэхэм пшьерильгъэнхэм фэгъэхыгъ.

**Адыгэ Республиком
и Лышхъэ
и пресс-къулыкъ**

Адыгэ Республиком иминистрэхэм я Кабинет инашъ

Адыгэ Республиком иминистрэхэм я Кабинет 2013-рэ ильэсийн шышхъэум и 5-м ышыгъэ унашьюу N 176-р зытетэу «Адыгэ Республиком и Лышхъэштыгъэмэ аш инашъ исхэу юф зышлэн зымыльэхъэрэм социальнэ гарантихэр зэрарагъэгъотырэ Шыкъем ехыллагъ» зифилорэм ия 2-рэ пункт зэхъокынгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъ

Адыгэ Республиком и Законэу «Адыгэ Республиком и Лышхъэ ехыллагъ» зифилорэм ия 14-рэ статья диштэу Адыгэ Республиком иминистрэхэм я Кабинет инашъ ёшы:

Адыгэ Республиком иминистрэхэм я Кабинет 2013-рэ ильэсийн шышхъэум и 5-м ышыгъэ унашьюу N 176-р зытетэу «Адыгэ Республиком и Лышхъэштыгъэмэ аш инашъ исхэу юф зышлэн зымыльэхъэрэм социальнэ гарантихэр зэрарагъэгъотырэ Шыкъем ехыллагъ» зифилорэм (Адыгэ Республиком ихэбзэгъэуцугъэ зэхэгъоягъэхэр, 2013, N 8; 2014, N 11; 2015, N 9) ия 2-

рэ пункт мыш фэдэ зэхъокынгъэхэр фэшыгъэнхэу:

1) а 1-рэ подpunktын хэт гүшүэл «путевкэм» зифилорэм гүшүэл «путевкэм (путевкхэм)» зифилорэмкэ зэблэхъуугъэнэу;

2) я 2-рэ подpunktын мыш тетэу къэтгээнэу:

«2) санатор-курорт путевкэу (путевкхэм) финанс ильэсийн кыкыцл Адыгэ Республиком и Лышхъэштыгъэм кызыгъэхъагъэм ыуасэ е Урсынэ Федерацием иорганизацихэу псауныгъэр зыщагъэ-пшьхэрэм ясанатор-курорт путевкэ (путевкхэм) ыуасэу къафальгъэхъуцшыр цыфыр ыртсунымкэ ахьщэ анах маклэу Адыгэ Республиком и Лышхъэ-

щыгъэм зызщафигъэзэгъэ ильэсийн ыпэрэ ильэсийн II-рэ квартал пае Адыгэ Республиком иминистрэхэм я Кабинет игъээнэфагъэм фэдэ 12-м шхъадэк хүйтэп.»

Официальнэ къызыхуутырэ нэуж мэфи 10 зытешхээ мэдэх инашъ клаачэ илэ мэхъу.

**Адыгэ Республиком и Премьер-министрэу
Александэр НАРОЛИН**
къ. Мыекъуапэ, бэдээгүйм и 6, 2018-рэ ильэс N 130

Хыныгъор аухы, бжыхъасэхэм яхэльхьани зыфагъэхъазыры

Теуцожь районом игубгъохэм мы лъэхъаным ашыжъот. Мэфэ йофшэгъуи 10 – 12-кэ хыныгъохор аухынэу зэралогъагъэм яамали, ягъерти фагъэорышлээ йофшэнхэр гүнэм нагъэсыгъэх, фышхъэ лэжыгъэ гектар 9662-у къаюжынэу щитыгъэм щыщэу бэдзэогъум и 10-м ехъулэу гектар 8000-м ехъу йуахыжыгъ.

Мафэ къэс а пчагъэм гектар 500 – 600 къыхэхъо. Комбайнэ 13 фэдизимэ къеуцу ямылэу механизаторхэм юф арагъашлэ. Арышь, мэфэ йофшэгъу зыщыллыкъэ лэжыгъэшхом икъэложын аухыщт.

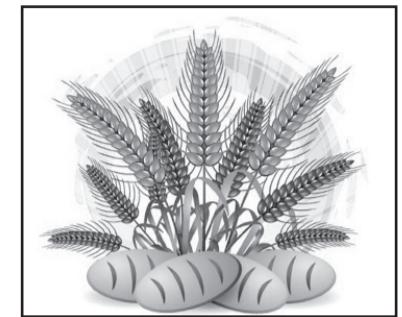
Апэ зиложын фежъагъэхэр хъэр ары. Гектар 960-у ялагъэр къыхээ-лыхъэ зырамыгъэшлэу башлагъеу йуахыжыгъ. Ар зилагъэр хызымэтшлэплиш нылэп. Кушьу Рэмэзанэ зипэшэ фирмэу «Синди-Агром» былым-лускэ агъэфедэрэ а лэжыгъэр ильэс къэс щашэ ыкы щагъэбагъо. Мыгын джары зэрэлсээгъэхэр. Хъэ гектар 456-у ялагъэр агъэбагъу, иуахыжыни апэ

шлагъэхэм къеу афехъурэр. Пшэдэкъыжьеу ыхырэмкъэ гүнэлкъэ гэнэфагъэ зиле общесть 13-у районом итхэм ашыщэу 7-м коц ашлэгъагъэм, аш икъэложын непэ ехъулэу зуухыгъахэр 4 нылэп.

Апэ ягууу къетшын зичээзуу йофшэнхэр игъом зыгъэцакъэхэу, хъэми коцми якъэложын зуухыгъеу, лэжыгъэшхо ренеу къэзыхъяжъхэрэм. Джэджэхъблэ Ѣызэххэцгээ фирмэу «Синди-Агром» (ипащэр Кушьу Рэмэзан) имеханизаторхэм коц гектар 793-у илагъэр райономкъэ апэ къаюжын гектар пэпчь центнер 52-рэ къырахыжыгъ. А пчагъэр гуртымкъэ районом

шыль коц хъесэшху башлагъеу йуахыжы, хыпкыри дискхэмкъэ дэгъо зэхаупкъэтэжыгъэм

гъэзетым къимыхъээ зерауухыщтым щеч хэльэп. Гуртымкъэ коцым гектар тельйтэу кыра-

Сурэтийр йашынэ Астлан тырихыгъ.

Коцэу районом щашлэгъагъэр гектар 8742-рэ. Бэдзэогъум и 10-м къехъулэу механизаторхэм йуахыжыгъахэр гектар мини 7 фэдиз.

фежъэхи, гектар пэпчь центнер 46-рэ фэдиз къырагъэтэгъ. Ар районом гуртымкъэ къышахыжыгъэм центнери 4-кэ, Аскълае дэт хызымэтшлэплем гектарым къышырахыжыгъэм нахын центнер 15-кэ анахыб.

Коцэу районом щашлэгъагъэр гектар 8742-рэ. Бэдзэогъум и 10-м ехъулэу механизаторхэм йуахыжыгъахэр гектар мини 7 фэдиз. Районом иагроном шъхьаэу Натлэкъо Махьмудэ къызэрэтийуагъэмкъэ, мафэ къэс комбайнэ 12-мэ коцым икъэложын агъэпсынкъэ. Йуахыжыгъахэр зигугуу къетшыгъэм гектар 500 – 600-р мафэм къыхэхъо. Мы лъэхъаным ехъулэу гектар пэпчь коцым центнер 40,9-рэ къырагъети, яхьамбархэм лэжыгъэ тонн мин 27-м ехъу ашагъэтэгъыгъ.

Къэуагъэмэ хъущтыр районом ифирмэхэм ыкы ифермерхэм янахьыбэм коцым икъэложын тээклү шлагъеу зэрэхуахыгъэр ары. Хэти ильэсэм зэрэлажъэрэм ельтыгъи иофф-

непэ къышахыжыгъэм центнер 12-кэ нахыб. Ягъэтгыльыпшлэхэм хъэ тонн 2056-рэ, коц тонн 4200-рэ ачлалжъохыгъ.

Уджыху Юсыф зипэшэ хызымэтшлэплиэ къутырэу Петровым дэтми коц гектари 100-у ялагъэр йуахыжы, гектарым центнер 53-рэ къырагъэтэгъ. Фирмэхэу «Агро-Юг» ыкы «Насып» зыфилохэрэми лэжыгъэ шъхьаэм икъэложын аухыгъ. Апэрэ гектари 148-у илагъэм игектар пэпчь центнер 42,6-рэ, ятлонэрэм йуихыжыгъэ гектар 80-м изы гектар центнер 47,6-рэ къырахыжыгъ.

Ау гукъаор районом ихъызмэтшлэплиэ пстэуми яамалхэр зэфэдэхэм, ялэжыгъэ йуихыжыгъэ зэрэзэпчайжъэр ары. Шыпкъэ, ушъхьагъухэр хъоих. Ау аш лэжыгъеу губгом илтым ежэрэл, къэтэкъу. Бэдзэогъум и 9-м Аскълае тыкыкъыжызэ, бензин игъэхуаплэм тыкъебгъукъуагъеу тисэмэгубгъукъэ щыль коц хъесэшху тхъамыкъашо теу (аш укызэрэблэклэу

нэнцырэм фэдэу), шуцлашьо хъужыгъеу илтыр тльэгъугъе.

Джаш фэд Адыгэкаале укло зыхъукъэ, Шэндэйкъо узэрэдэклэу уисэмэгубгъукъэ щыль коц хъесэшху гум ранэжыгъэм фэдэу тльэгъугъуэри. Хэт ахэр зиенхэр? Районом ичыгүлэжъхэр мэгүэх. Нахыбэхэм коцыр йуихыжыгъахэр, яхыпкъхэри дискхэмкъэ зэхаупкъэтэжыгъахэр ёзпплэгъукъэ уагъэгушоми, мыдрэ зигугуу къетшыгъе хэсэе «тхъамыкъэхэр», районом иоффшагъе къезыгъээхыгъэрэм узалукъекъэ, гукъэшхом узэлшештэ.

Бэдзэогъум и 10-м ехъулэу коцым иуихыжынкъэ аух къинэхэрэми ягууу къетшын. Ахэр фирмэхэу «Прикубанскэр», «Айринир», «Агромирир» арых.

Фермер хызымэтшлэплем бжыхъэ лэжыгъеу йуихыжынэу ѿштыгъэр гектар 3591-рэ. Къаюжыгъахэр 3200-рэ. Тонн 12700-м ехъу яхьамбархэм ачлалхъажыгъ. Къафэнэжыгъэ гектар шээ зытлүри мы тхыгъэр

гъэтээр центнер 41,5-рэ.

Фермерхэу анах лэжыгъэшхо къэзыхъяжыгъэхэм ящытхуу, ядахэ пноыр къалэжыгъ. Пэнэжыкъуаекъэ Пэнэшүү Муратэ коц гектар 485-у илагъэр игъом къэзийнчээу йуихыжы гектар тельйтэу центнер 64,4-рэ къыригъэтэгъ, тонн 3123-рэ хъамбархэм ашагъэтэйлъыжыгъ. Гъобэкъое чыпэ коимкъэ алэ якоц хъасэхэр йуихыжыгъэхэм, гектар пэпчь гуртымкъэ центнер 45-рэ фэдиз къизыхъяжыгъэхэм ашыщых фермерхэу Уджыху Кимэ, Уджыху Кемал, Афэунэ Иссахыилэ, Шхъэлэхъо Бисльян, нэмэхъэри. Джэджэхъблэ чыпэ коимкъэ гектар пэпчь 45-м нэсэу къырахыжыгъ. Блэнэгъэпцэ Муратэ, Къуижъ Кимэ, Гъонэжыкъо Аскэр. Фермерэу Владимир Здвижковым коц гектар 250-рэ йуихыжынэу ѿшт, ау джыри фежъагъэгоп.

Районом мэкъу-мэшымкъэ игъэорышлээ ишащу Хъэдэ-

гъэлэ Мэджыдэ къызэриуагъэмкъэ, къэнэжыгъе коц гектар мин зытлум иуихыжын мэфэ зытшүүкъэ аухыщт. Мы лъэхъаным анахъеу аналэ зытлагъэтээрэ ѹофшохэм ашыщ ѹофшэнхэр эзкэлтийхэхэу зэшхохыгъэнхэр, хыныгъохом даклоу къи-хъащт илъэсэм игъэбэжъу бжыхъэм лъэпсэшү фэшыгъэнхыр. Аш пае комбайнэхэм ау ж къэкъеу итхэу диск онтэгъухэр зыпшигъэ тракторхэр хыпкъхэм архэхэшь, комбайнэхэм зэхаупклатээ къыхатэкъогъэ уарзэр дыхагъэхъажыгъиз сантиметрэ 13-м нэс икуагъеу чышхъашьхъор зэхаупклатэ, арэущтэу ашыгъэ гектар мини 7-м щыщу мини 4-р хъазыр.

Мы ѹофшэнхэр анах дэгъо зыышызэхэцагъэхэм ашыщых фирмэу «Адыгэйское» зыфилоу Пшыдатэхъо Альберт зиагроном шхъаэл ыкы Тыгъуж Нурбый зиагроном шхъаэл фирмэу «Синди-Агрор».

НЭХЭЕ Рэмэзан.

Нэбгырэ 312-рэ аупльэкъугъ

Мобильнэ комплексэу «Онкостраж» зыфиорэм иоффшэн лъегъэ-клюатэ, цыф псэуплэхэм ашээ. АР-м псауныгъэр къеухумэгъэ-нымкъэ и Министерствэ ыкы республикэ клиническэ онкологие диспансерым япрограммэ къыдыхэлъятахъэу 2015-рэ ильэсэм къышгээжъагъэу а ѹофхъабзэр Адыгэим щагъэцакъэ.

«Онкостраж» зыфиорэ мобильнэ бригадэм иоффшэнхэм яшуагъэхэе чыжэуудыгъэ зыфиорэм ашыпсэурэ нэбгырэ миным ехъумэ япсауныгъэ изытэ аупльэкъугъ ыкы специалистхэм гүшүэгъу афехъугъэх.

2017-рэ ильэсэм «Онкостражыр» псэуплэ 20-мэ ашылагъ, нэбгырэ 1006-рэ аупльэкъугъ. Ахэм ашыщу адэбз узыр нэбгырэ 27-м къахагъэшыгъ, мыш фэдэу уз къяузынэм ишынагъо нэбгырэ 78-м яэу агъэунэфыгъ. Тызхэт ильэсэм пыкыгъэ мэзитфим мобильнэ комплексым псэупли 6-мэ юф ашишлагъ, нэбгырэ 312-мэ япсауныгъэ изытэ аупльэкъугъ. Адэбз узыр нэбгырэ 8-мэ къахагъэшыгъ, нэбгырэ 21-мэ а ѿшынагъо яэу агъэунэфыгъ.

— Узым зиушъомбгъунэу игъо имыфээ зыышызэхэцагъэхэм мэхъанашхо ил. Нахь игъэкъотыгъеу тыупльэкъунхэм фэш зыышыпсэухэрэ чыпэхэм ашыщых медицинэ учрежденихэм яклонлэнхэр сымаджэхэм зафэдгээзагъ, — къышагъ Адыгэ Республикин псауныгъэр къеухумэгъэнимкъэ и Министерствэ.

(Тикорр.).

Хыныгъу-2018-рэ

Анахьыбэу къизыхыгъэхэм ашыщ

Коцхъэблэ районым ит мэкъумэш хызмэтшаплэу мыгъэ бжыхъэсэ коцым анахьыбэу къизыхыгъэхэм ашыщ Щыщэкъо Эдуард зипашэр.

Мы районым ит поселкэй Майскэм дэжкэ шылэу пстэумкэй чыгу гектар 800 ил. Аш щыщэ 600-р ары мыгъэ үүхъяшт бжыхъэсэ коцым зытырилхъэгъаэр.

Мы тхамафэм игубдэг мафэу тэ тызышыкъуагъэм аш иуухъяшын гүнэм рифылэгъаэр. Пчэдыхъым осэпсэу къехъэрэм коцым шынэгъакэ шызэрэри-тиэм къихэкыкъэ, жээ техникикэр губгюм рагъеханэу хурэп. Щэдэгэго уахътэм еклонлагъа комбайнитум хыныр рагъэжэгъэ къодиягъ нылэп. Эдуард тыуукэнэу хугъэп, коц хасэу үуахъяшырэм хэтэу гущыэгъузыфхъэгъаэр икалэу Тимур.

— Пстэумэ афэдэу тэри огъум иягъэ кытигъэгъаигъ, —

иуагъ аш. — Ау жээ лэжыгъэр чыгу гектар 200 мыгъэ аш щыщэ 600-р ары мыгъэ үүхъяшт бжыхъэсэ коцым зытырилхъэгъаэр.

Гектарым, гуртымыкэ лын-тагъэу, центнер 60-м нэсэу къирахъигъ. Комбайнитум атесхэй Хъоклон Зуберрэ Евгений Штемфильрэ коцым ахыштыгъ, Максим Остапенкэмэр Сергей Чеплыгинирэ лэжыгъэр кла-шыштыгъ. Комбайнэхэм коцым зытырахъикэ аш лынпитеу уарзэр аупкээтэжы, нэужжим ар хажъухъажынныш, чыгъешу хувшт. Машор къэмыхъуным ишыкэгъэ шапхъэхэр зэрэгэцакэхэрэми ишыхъатэу псыр

зэрйт пхэчэешиор тетэу тракторыр хасэм хэтыгъ. Аш Николай Полуместный тес.

Тимур къызэриуагъэмкэ, коцэу ахыжырэр зычалхъяштыри ежхэм яунаеу ял. Уасэхэр джыри цыкхухэш, иуагъэгъынам дэгүлэхэрэп. Лэжыгъэм иуухъяшын аухымэ, коцым изытет ауплэекүшт, джа-шыгъум зэрэзеклоштхэр на-фэ къэхьущт. Коцэу чылапхъэ ашыштыри ежхэм къагъэкы. Лэжыгъэ чылэпхъакэхэм зы-шадэлжэхэрэ институтуэу Краснодар дэтым Iof дашэ. Ячыгу къекүшт льэпкыр аш къышыхъахыш, хальхъэ, къыкэлтийкэрэ гъэм апхъыштыр къытырахъяжы. Аш фэдэу гектар 30 хальхъэгъа.

Ахэм анэмыкэу гъэтхэсэ натрыф гектар 200 мыгъэ апхыгъ. Ар игъом чыгум зэрэргээкүгъэм, зэрэшушлагъэхэм яшуагъэкэ огъум изэра-рышхо екыгъэп. Арэу щитми, псы зеришыкагъэр, охтэ бла-гъэм ыгъэшьоклеу къемышхы-мэ къирахъщым къызэрэшы-кэштыр Тимур къыуагъ. Ошх щымылэмэ, бжыхъасэу тапэкэхэлхъащхэмэ чыгухэр афа-гъэхъязырынхэр къин афэхъущт.

Сурэтхэм арьтхэр: Щыщэкъо Тимуррэ комбайнэрэу Хъоклон Зуберрэ ахыжынэу къэнэгъэ коцым изытет зэрэгъашэ; комбайнэрэу Евгений Штем-филь; коцыр зериожырэ комбайнэр.

Коцхъэблэ районым хабээ зэрэш-хъугъэу, хыныгъор заухыкэ комбайнэр анахь дэгъур къышыхъахыщт. Пэрытн-гъэр ыубытынэу мыгъэ гүгъаплэ къэзы-тихъэрэм ашыщ Хъоклон Зубер.

Илъэсиш хугъэ ар Щыщэкъо Эдуард иунэш мэкъумэш хызмэтшаплэ зы-шылажээрэр. Тэ тызышыкогъэ мафэм, пащэхэм къызэрэта-иуагъэмкэ, Зубер коц гектар 460-рэ үүхъяшыгъэхагъ, аш лэжыгъэ тонн 2500-м ехъу къырихъяжыгъ. Ар къэгъэльэгъон дэгъухэм ашышыгъ. Теклонгъэр къыди-хынэу тифэлъао.

Нэктобгъор зыгъэхъязырыгъэр ХЪУТ Нэфсэт.

Сурэтхэр Иашынэ Аслын таирхыгъэх.

Тэхъутэмькъуае ицЫиф шАгъохэр

ІЭПЭІЭСАГЬ

Акіегъу Халидэ Амырзанэ ыкъор 1939-рэ ильэсүм Тэхъутэмькъуае кыышыхъугь.

Янэрэ ятэрэ зы мафэм дунаир захъожым, Халидэрэ ышыпхуу нахыжъре кіләцыкъу Унэм ратыгъэх.

Ащ кызычылатупшихэм Халидэ адэ кіләцыкъухэм ягъусуу ремесленнэ училищым щеджэнэу агъакло. Мастерэу ащ чіэтагъэхэм дэгъуюурагъеджагь, ежыри егугъузэ литеинэ-формовочна іофир зеригъашлагь, изэх хууѓаа ыкли егашлаам ырпсөугү.

1957-рэ ильэсүм еджаплэр кызызехүм, Халидэ адэ деджэштигъэ кіләхэр игүүсчэхэй Казахстан агъакло заводэу «Октябрэм» іоф щишилэнэу. А заводыр зэошхом игъом агъекоштыгъяа кылалуу Павлодар щылагь.

Апэрэмкіе заводым іоф щишилэнир кыныгъе, еджаагъеу а іофшаплэм ытугъяа мэклиагь. Ильэс зытту зытешим нахь хашыкъи іофир фырил хууѓаа, гүчүчим ишъефхэр нахь кыныкъиэхъяа.

Алма-Ата дэт тарих музейм джыкызынсыгъэм чіэт зэлъашлэрэ американскэ ордэлиоу Поль Робсон ибюстэу Халидэ ыгъечыгъяа.

1962-рэ ильэсүм дээ кыулын кур кызызехүм, Халидэ Тэхъутэмькъуае къекложыгь, ятэянэмэ яхэлэж къекложыгь. Ашыгъум ышыпхуу унагъо ихыагъяа Тэхъутэмькъуае дэ-

сыгь. Бэрэ щымысэу Халидэ іофир юхъе практикэ зыщикугъэ заводэу Сединым ыціэ зыхырэм. Ильэс пчагъяэрэ а становыши заводышком іоф щишиагь, гъехъэгъашхор эшишыгъэх. Апэ рабочуу щыригъяа, еланэ мастерэу, мастер шхъяаа ильэс пчагъяэрэ щилэжагь. Икымафи игъемафи, къесими къещхыми Халидэ мотоциклэм тесэу сэбахым Тэхъутэмькъуае икъимэ, Краснодар кізэ іоф щишиагь.

Акіегъу Халидэ дэгъу дэдэу іоф зэришлэрэм кыхэкіеу іекъы

къералыгъохэм агъаклоштыгь. Ащ фэдэ горэм зыклокіе икісагь архитектурнэ саугъетмэ яптыныр, зэрэшыгъэхэр зеригъашэнир ыкли иофкіе ыгъефдэнэры.

Кілэх хуупхъэм инасып кычікъи и Джастэмэ япшъэшшэ анах дахэр кыщаагь. Кыщаагъэр ежь фэдэу хуупхъэ щытыти зэдьрагъаштээ, унгъо дахэ зедашлагь. Халидэрэ Нэфсэтрэ хэтэ тедзэхэр алэжымэ, іоф ашээ, унэ дэгъу ашыагь, щагур зэдьрагъэпсихъагь. Кілэрэ пшъэштилүрэ зэдаплуу, дээюу рагъеджагъэх, пхъорэльф-къорэльфитф зэдаплуу. Кілэм Краснодар кізэ іоф щешіе, япхъухэр Мыекъуапэ щепсүүх, Сульет Мыекъопэ технологическэ университетим щыргъаджэх, шіэнгъэхэмкіе кандидат, Саният бухгалтерэу мэлажьэ.

Иунэгъо дахэ щыгушукъызэ, Халидэ хуупхъэу іоф щишиагъы, іспеласагь, гүчүчим хишишыкъызэ щышищыгъэхэр хяллэмэйт дэдагъэх. Ащ кыхэкъыкъе зэльашлэрэ скульпторхуу Н. А. Бугаевым, В. А. Ждановым, А. А. Апполоновым яшылаагъэхэр рагъэгъечыщыгъяа Халидэ.

А. С. Пушкин ыкызыхъуттар ильэс 200 зэрэхүгъэм

фэгъэхыгъеу Халидэ саугъетэу ышыгъэхэр Пушкиним ыціэ зыхырэ библиотеку Краснодар дэтымрэ Лъэпкъ театрэмрэ апашихъэ итих. А саугъетмэ Халидэ лъэшэу арыгушоштыгь.

Ахэм афэшхъафуу бэ Халидэ іешлагъеу илэр. Ащ фэдэ сурэтышлэу И. Е. Репиним, летчицеу, Хэгъэгу зэошхом щизэуа-

шылагъэр. Тэхъутэмькъое мэштийм шхъащыт мэзэнкъори, гүчүчим дахери ары зышыгъэхэр. Акіегъу Халид ары зыгъечыгъяа заом хэкодэгээ лыхъужмэ ясаугъэтзу Нэтыхъуаа дэтам тет барельефри.

Гъэтхапэм и 9-м, 2018-рэ ильэсүм Халидэ, гухээ нахь мышлэми, тхэкійжигъигь. Цыиф гъашэгъонэу, гүлти, гүкэгүү хэлтээ, іспеласау, «дышье ылэхъяа» зыфаорэм фэдэу, цыиф нэфненэу ар щытыгь. Шылжээж Сединым ипремие илауреатыр, литеинэ іофымкіе мастерэу, формовщик хъалэмтэу Акіегъу Халидэ Амьрзанэ ыкъоу цыифыбэ зыгъесагъэр, медальбэрэ щытхуу тхылтыбэрэ илэпэсагъяа къэзялжэхъяа.

Халидэ цыифмэ агу илььшт, ащ игъучи іешлагъэхэм ильэс пчагъяэрэ дунаир къагъедэхшт.

КъАЗЭ Асиет.

Тэхъутэмькъуай.

Сурэхэм артихэр: Акіегъу Халидэрэ ышыпхуу Сурэрэ; Лъэпкъ театрэм дэжь (джабгъумкіе къебгъэжъэнэшь): скульпторэу В. А. Ждановыр, Джарымэ Аслъян, Акіегъу Халид, В. Н. Пурыгинир; летчицеу Бершанскаям исаугъэт; Краснодар дэт чылышым тет барельефри.

гъэу Л. Бершанскаям, маршалэу Г. К. Жуковым, Г. М. Сединым ыкли нэмикхэм ясаугъэтхэр ышыгъяа.

Халидэ ыгүү къэкыгъэу ылэхъяа амышын пкыгъо щылаагъэпштын. Зэгорэм гүчүчим хишикъи хым хэлтээр хамлашкном фэдэкаабзэу макъэхэр кынукъеу ышыгъяа.

Ичилэхэми бэ Халидэ афи-

КъБР-м къыратхыкъы

Хы ШуцЛэр гъунэгъу къитфэхъущт

Советскэ Союзым ильэхъан кыщегъэжъяа гъоу хэо-хапкіеу тъогум ишын тегущыиэх.

— Шъачэ клоу гъоу гъэпсигъеним Темир Кавказымкіе мэхъанэшо илшт. А гъогум зэрихыхыцых Ставрополь, Краснодар крайхэм, КъЩР-м, КъБР-м языгъэпсэфыплэхэр, — кыыуагь УФ-м гъогухэмкіе ифедеральнэ Агентствэ ишаша итуадзэу Дмитрий Прончатовын.

Ащ итуадзэу пыдзагъяа Игорь Кошиным, УФ-м Темир Кавказым иофхэмкіе иминистрэ итуадзэ, къыхигъэштигъ гъогум ифедагъе ёмилтыйгъяа, ар зыпхырыкъыщт чылпэхэм, бгы дахэхэм, зэрэштигъе чыюпсым, зэрар афэмыхъуним епхыгъе іофхэр зэрханхэ зэрэфхаа.

«Гъогум зыдэшыиэм гъаша щыл» аялагь. Тицыифхэм іофшаплэр агъотынмкіи, мэкүмэш, пхъшхъэ-мышхъэ гъомылапхъэхэр къэзягъэкъыхэрэм

сатыу ашынымкіи, хыгушъом зыщызыгъэпсэфыцхэр нахь псынкъеу ащ нэсихъемкіи, нэмикыбыхъемкіи мэхъанэшо ил ми гъогум.

Гъогум къералыгъомрэ хъэрэчэтиштээ хэмрэ зэдагъэпсит. Зыхэпльэгъэ проектхэм анах дэгъуюу къахахыгъэр туу: Пятигорск – Кисловодск – Карачаевск – Зеленчукская – Псемен – Красная Поляна – Адлер. Адрэр – Пятигорск – Черкесск – Зеленчукская – Псемен – Красная Поляна – Адлер. Мы проектын джыри щыхэпльэжъыцых Шъачэ щызэхшэрэ экономическэ форумын.

Уасэ зыфатырэ гъоогум ми щытыцт, ау псынкъеу ыкли түнчэу гъогуанэу къызэранэкъыщтим тэфэштыр цыифхэм къямыхъылъекъынхи хун.

ЩИРДИЙ Марин.

Кавминводхэмрэ хы ШуцЛэр зэзыхыщт автомобиль

ХЭБЗЭУХҮМАКЮХЭМ КЪАТЫ

ЗЫЗЭХАЩАГЬЭР ИЛЬЭСИ 100 ХҮҮГЬЭ

Урысын хэгээгүү клоц 1оффэмкэ и Министерствэ исистемэ хэхьэрэ финанс куулыкүүр зызэхашагьэр ильэси 100 зэрэхүгьэм фэгъэхыгьэ мэфэкэ зэхахьэ мы мафэхэм Мыекьюапэ щыкүагь.

Зимэфэк хэзыгъеунэфыкынхэрэм квафэгушонхэу мышкьеялпагьэх Адыгемикэ ведомствэм ипащэу Владимир Алай, ашт игуадзэхэу Брант Мурадирэ Евгений Долматов

вымрэ, финанс гупчэм ипащхэр, иофышэхэр, ветеранхэр.

Министрэ зэхахьэм кыышыгүшээзэ, мы куулыкүүр зишиэнэгьэ езыпхыгьэ пстэуми,

анахьэу ветеранхэм, ямэфэккэяафэгушуагь. Бээджашэхэм алэшүеклорэ хэбзэухүумакюхэм ягусэхэу ведомствэм иофышэн зэрифешуашэу зэхэцэгъенхэм, шийэрэлхэр гэцэгэхэнхэм ахэм ялахьышу зэрэхэлхэр хигъеунэфыкыгь.

Финанс куулыкүүр ильэси 100-м тарих гьогоу кыкүгьэм, гэхэхэй эшэхэй афэгъэхыгьэ видеороликым кызэрэгтэй эхэр ягуалпэу еплыгьэх. Нэужмын мы подразделением 1оффышэхэу гэхэгъэшту зышыгъэхэх министрэ афэгушуагь, ахэм кыалэжыгъэхэр аритыжыгьэх. «Младший лейтенант» зыфиорэ цэр кыифа гэшшошагь Елена Подолякинам. АР-м хэгээгүү клоц 1оффэмкэ и Министерствэ и Щитхуу тхылхээ кыыхагъэшгээх куулыкүүшэхэу Датхууж Светланэ, Ирина Баюсовар, Бэгээрэт Бэлэ, Татьяна Старина, нэмийхэри. Джаш фэдэу ведомствэм ирэзэнгьэ тхылхэри зытэфэхэрэ аратыжыгьэх.

Финанс куулыкүүр зызэхашагьэр ильэси 100 зэрэхүгьэм ыкли подразделением хэхьонхгэхэй ышынхэм ялахьышу зэрэхэлхэм афэш тамыгъэу «Ветеран» зыфиорэр отставкэм щылэ нэбгырэ заулэмэ афагъэшшошагь.

Непэ 1оффышэхэу куулыкүүшэхэх гэхэгъэшту ашынхэу, ашт даклоу опытэу алэклэльтиймкэ ветеранхэр ныбжын

кэхэм адэгощэнхэу министрэ квафэлэйуагь.

Мы мэфэкым фэгъэхыгьэ зэнэхэйкою «Сэ сянэ – бухгалтер» зыфиорэм изэфэхысыжхэри ашыгъэх. Анах сурэт дахэхэр кыээшигъэшгээх кыыхагъэшгээх, ахэм щитхуу тхылхэри ыкли шүхьяфтынхэр афагъэшшошагьэх.

Сакъыныгъэ кыизхэжьугъаф

Тыгьоным епхыгьэ бзэджашагьэхэр (анахьэу кэджыбэм зэрилбэхэрэм епхыгьэр) нахь маккэ шыгъэнхэм, цыфхэр ашт щуухумэгъэнхэм фытегъэпсихэгьэ профилактическэ 1офтхабзэхэр хэбзэухүумакюхэм ренэу зэхашэх.

Мынх фэдэ бзэджашагьэхэр нахьынхэрэм зызэрахээрэр цыфхэр бэу зынхызэрэугоире чылгэхэр ары. Купым щынхэу зэтгэгъоцтыр бзэджашэхэм псынхэу кыыхехы ыкли цыфыбэ зэрэхэхэтий, бырсырьр кызфигтэйфедэзэ, ашт етыгьо. Полицием икүүлыкүүшэхэм кызэрэхагъэшгээхэмкэ, общественнэ транспортным ыкли сатышыпэ чылгэхэр ары нахьынхэрэм зынхызэрэхэр.

Мынх фэдэ гумэкыгьо шуухэмийн пае анахьэу шунаалэ зытэжкугъэтийн фаехэр: уасэ зинэ документхэр ахьзахльэм дэшүүмыгъэлтийх, ахьзашхо зыдэшумышт, ашт зэгорэкэ шууыгьмэ, кэджыбэ клоцым ижүүгъэль, джааш фэдэу общественнэ транспортным кынжьудит цыфхэм язекуакэ шунаалэ

тешүдээ, ахэм ашынхэм ашээзэ сотовэ телефоныр зылэгээзэн е ахьшэ жьгэй кызэлгэгээтийкүн альэкыицт, бзэджашэхэм шүдэлэпэйфэ, кынжумышэу шунаахьшэ кэджыбэм рихьицт.

Кэлэццыкхэм квафауатэ

Адыгейим икэлэдэжакюхэм гээмэфэ уахьтэр зэрифешуашэу агъакло, зэрэгэчэфых, мэджэгүх, роликхэмкэ ыкли күшхээфачьхэмкэ кыачыхээ.

Зынхыбж имыкүгъэхэм языгъэпсэфыгьо уахьтэ щынэгъончэу щитынхэм, тогуурлынхэм ишапхэхэр агъэцэлхэнхэм афытегъэпсихэгьэ 1офтхабзэхэр полицием икүүлыкүүшэхэм зэхашэх, ахэм адэгүшүйх. Хэбзэухүумакюхэм зэральтийрэмкэ, ашт фэдэ еклюлакэ шүгъэшхо кытэй.

Ильэс 14 умыхьуагьэу күшхээфачьэм утесэу гьогум кынжумышынхан узэрэфимытыр кэлэццыкхэм джыри ээ агу кынжумышыгь. Сакъыныгъэ кыизхагъэфнэу, шапхэхэм адиштэу зеклонхэу кынжумыш.

Зыдэшыгэхэр шьошгэмэ...

Хэгээгүү клоц 1оффэмкэ куулыкүүхэр льэхьух Республике Татарстан ит кыалэу Набережные Челны кынжумышыгъэ Карымов Вячеслав Анатолий ыкъом. 2013-рэ ильэсийн мэкьюогьум Тамбовскэ хэкум и Мордовскэ район ипсэүпэ горэм дэт унэм ар кынжумыш ыкли ауахтэм щегжэягъэу зыдэшыиц ашээрэп.

Итеплэекэ ильэс 40 — 45-рэ фэдэз ынхыбж, ильэгэгээ сантиметри 165 — 170-м кэхээ, гуритэу зэпкырыль, ынхэхэр фыржыших, ышхъяац шүцэй.

Кынжэрэпшэжжын плээкыицтэр: бэджыхьэм фэдэ татуировкэ ынхыбж тешүхъагь.

Мынх хульфыгьэм епхыгьэ кээбар зышэхээрэй мынх фэдэ телефон номерхэм кыатонхэу тялъэй: Мыекьюапэкэ — (8772) 59-64-00, Тамбовскэ хэкумкэ — 8 (4752) 799-754 е полицием иотдел благъэм иномерэу 02.

Джааш фэдэу хэбзэухүумакюхэр льэхьух 1976-рэ ильэсийн кынжумыш Чупина Владимир ыпхьум. 2018-рэ ильэсийн мэкьюогьум и 23-м ар иунэ икыгь ыкли джыри ээ зыдэшыиц агъенхэфыгьэп.

Итеплэекэ бзыльфыгьэм ильэс 40 — 45-рэ ынхыбж, ышхъяац шүцэйфыршишоо зэхэль.

Лариса Чупина зыдэшыиц епхыгьэ кээбар зылэхэнхэм Мыекьюапэ щылэ телефон номерэу (8772) 52-30-71-м е 02-м кытеонхэу тялъэй.

Нэкүубгьор зыгъэхъазырыгьэр ТХАРКЬОХЬО Адам.

Физкультурникам и Мафэ ипэгъокIэу

Щыңыгъем зыфагъэхъазыры

НыбжыкIэхэм япсауныгъэ зэрагьэптиэрэм, языгъэпсэфыгъо уахтэ гъешэгъонэу агъеклоним зэрэ-
пыльхэм шуагъэу кытырэр тинэрыльэгъу.

Адыгэ Республика м изаслуженнэ тренерэу Беданыкъо Рэмэзан дзюдомкэ ыгъесэрэ калэхэм зэн-
къокуухэм гъехъагъэу ащашигъэхэм къатегущиэнэу тельэгүг.

— СССР-м изаслуженнэ тренерэу, Мьеекуапэ самбэмки дзюдомкэ ибэнэпIэ еджапIэ льапсэ фээзышыгъэу Кобл Якъубэ фээхъыгъэ шэжэ зэнэкъокуу тикъале яхнэрэу щыкъуагъ. Дзюдомкэ зэлукIэгъухэм ахэлэхъа-
гъхэм тагъэгушуагъ.

— Рэмэзан, сурэтхэм тя-
плызэ, нарт шъаохэм ацэ-
хэр, ягъехъагъэхэр къытфелоба.

— Къуижж Бисльян килограмм 73-м нэс къэзыщчыхэрэм якуп щыбэнагь. Апэрэ чыпIэм икыд-
дэхин фэгъэхъыгъэ зэлукIэгъум мэхъэнэ ин илагь. Бисльян эх Хакъамызэ Айтэчрэ финалим щызэбэнэгъэх. Спортым имастер хъунхэмкэ тури кандидатих, апэрэ чыпIэр зыхырэр мастер хъущтыгъэ. Адыгэ шъаохэр яшын-
пкъэу зэбэнэгъэх, Къуижж Бисльян илэпэлсэнэгъэ нахь дэгьюу ыгъефеди, теклонигъэр къыфа-
гъешшошагь.

Мьеекъопэ къэралыгъо техно-
логическэ университетын Бисльян щеджэ. Урысын боевой самбэмкэ изэнэкъокуухэм гъо-
гогъито дышшэ медальхэр къа-
щыдихыгъ, Тэуехъабле щыщ,
гутеиыгъэ хэльэу спорт бэна-
къэхэмкэ зэлукIэгъухэм ахэлажь.

— Ятонэрэ бэнаклоу сурэ-
тым итыр щыгъущ Амир.

— Европэм иныбжыкIэхэм дзюдомкэ язэнэкъокуухэм хагъэун-
фыкъирэ чыпIэр къыщидихыгъ, Европэм и Кубок зыфэбанэм, джэрэз медалыр къыфагъешшо-
шагь.

А. Щыгъущэр кг 73-рэ къэзы-
щчыхэрэм ябэни. Адыгэ къэралыгъо университэтийн юристэу щеджэ, илахылхэр Хъатыгъу-
жъыкуу щэпсэух. Мьеекуапэ щыпсэузэ, къуаджэм ныбджэ-
гъукIэхэр щырилэ зэрэхъуугъэм егъэгушо.

Батэ Аскэри кг 73-м нэс къэзы-
щчыхэрэм якуп щэбанэ. Спорт общество «Динамэм» ыцIэкли дзюдомкэ, самбэмкэ зэлукIэгъухэм ахэлажь. Студентхэм яхэ-
гъэгу зэнэкъокуухэм дышшэ медальхэр къыщидихыгъ. Урысын дзюдомкэ изэлукIэгъухэм къалэу Грознэм щыкъоштхэм ахэлжээнэу зэгъехъазыры.

Къыблэм изэнэкъокуухэм, Кобл Якъубэ фэгъэхъыгъэ шэжэ зэ-
лукIэгъухэм къащидихыгъэ медальхэм агъэгушо. Бэнаклом къызэрэтиуагъэу, игъехъагъэхэм ахигъехъон имурад.

Къэгээзжэ Руслан, кг 81-рэ, Джыракъые щапуугъ. Урысын иныбжыкIэхэм дзюдомкэ язэн-
лукIэгъухэм джэрэз медалыр къащидихыгъ, Къыблэм изэнэ-

къокуухэм хагъэунфыкъирэ чы-
пIэхэр къащихыгъэх. Джырэ
уахтэ Р. Къэгээзжэхэм дзэм
кулыкъур щехы. Спортыр ишы-
нэгъэ щыщ зэрэхъуугъэм, яку-
дже бэнаклохэм гупчэ зэрафэ-
хъуугъэм егъэгушо.

Шъэоцыкъу Рустам килограмм 73-рэ, 81-рэ къэзыщчыхэрэм якупхэм ашэбанэ. Ышнахыкъирэ Айдэмыр кг 81-рэ зионтэгъуугъэхэм ябэни, зэшилтуми медальхэр зэнэкъокуухэм къащахыгъэх.

Рустам Урысын ихуульфы-
гъэхэм язэнэкъокуухэм дышшэ медальхэр къащихыгъ, Урысын Фе-
дерацием и Кубок къыдэхы-
гъэнымкэ зэлукIэгъухэм апэрэ чыпIэр къащихы, Кубокыр къы-
фагъешшошагь. Джыракъые щапу-
гъэ нарт шъаом бэмышшэу унагьо илэ хуугъэ. Урысын ихэшып-
кыгъэ командэ дзюдомкэ хэт.

Спорт обществэ «Динамэм»

ыцIэкли зэлукIэгъухэм ахэлажь.

Мьеекъопэ къэралыгъо техно-
логическэ университетыр, Адыгэ

къэралыгъо университэтийн физ-

культурамр дзюдомрэкэ и Ин-

ститут къыухыгъэх.

— Кобл Якъубэ фэгъэхъыгъэ шэжэ зэнэкъокуухэр нахь ныб-
жыкIaloхэм ушэтилшэу зэра-
фэхъурэм мэхъэнэ ин етэти, —
къытиуагъ Шъэоцыкъу Рустам.

— Тренер ыцIэром ыцIэкэ зэха-
щэрэ зэлукIэгъум сигуапэу сыхэ-
лажь. Къуаджэхэм къарыкъы-
гъэхэр бэ хуухэу бэнэгъухэм яптых — аш льэшшэу тэгъэгушо.

Датхъужж Алый Пшыжхъаблэ

щыщ, кг 81-рэ къэзыщчыхэрэ-

рэм якуп щэбанэ. Урысын дзю-

домкэ иныбжыкIэхэм яхэшып-
кыгъэ командэ хэт. Урысын ихуульфыгъэхэм язэнэкъокуухэм
5-6-рэ чыпIэхэр къащихыгъ. Европэм и Кубок зыфэбанэм, я
5-6-рэ чыпIэхэр зыфагъешшо-
шагъэхэм ашыщ хуугъэ. Адыгэ

къэралыгъо университетыр и МГТК

къуухыгъэх.

Ахаплъхэрэр

мэбагъо

— зэдэгушыгъэгүр льегъэкIуатэ

Беданыкъо Рэмэзан. — Адыгэ

быракъыр агъебыбатээ, республика

кэм льтэнэгъэу фашырэр

къагъэльягъо. Хэбзэ дахэу тиэр

нэмыкI льпкъхэм ядгэлэгъуэз,

физкультурамр пыщагъэхэм япчья-

гъэ хэтэгъахь, спортсменхэр

щынэгъэхэм фэтеплх, республи-

кэм имэфэкIхэм ахэтэгъэлажьхэх.

Адыгэ шъуашэр зышигъ пшъаш-

шэхэрэхэр пчэгум къехъэх, зэнэкъо-

кум медальхэр къащидэзыхы-

гъэхэм афэгушох.

Дзюдомкэ бэнэпIэ еджапIэу

Кобл Якъубэ ыцIэ зыхырэм

ипашэу Къуае Хазэрэт якIэш-

аклоу адыгэ къашьохэр бэнакло-

хэм еджапIэм щызэрэгахайх.

Урысхэр, ермэлхэр, адыгэхэр,

нэмыкIхэри льпкъ къашьом нахь

зэфещэх.

Республикэм и Лышихъэу

Къумпиль Мурат спорт еджапIэх-

хэм япашэхэм джырэблагъэ алу-

кагъ.

Псауныгъэм игъэптиэн,

спортсмен цэрилохэр гъэсэгъэн-

хэм, нэмыкIхэм атегущиагъэх.

Дунаим футболынкээ изэнэкъокуух-

хэм зэрэшыгъуагъэм ишүа-

гъэкэ футбольимрэл эплийкIуа

фытиэм имэхэн льэшшэу зыки-

иэтигъ.

Дзюдомкэ, самбэмкэ, нэмыкI

спорт лъпкъхэмкэ хэхьонигъэхэр

зэрэштыштхэм тэ-
убытагъэхээ фытиэм хуугъэ.

ЕМТЫЛЬ Нурбий.

Сурэтым итхэр: Къуижж Бис-

льян, Шъэоцыкъу Амир, Къэ-

гъээзжэ Руслан, Беданыкъо

Рэмэзан, Шъэоцыкъу Рустам,

Датхъужж Алый, Батэ Аскэр.

Зэхэзыщагъэр
ыкIи кыдэзы-
гъэхэр:

Адыгэ Республика
льпкъ Иофхэмкэ, Икъыб къэралхэм ацы-
псурэ тильпкъэ-
гъухэм адярияэ зэхэ-
зыжэхэмкэ ыкIи
къэбар жуугъэм
иамалхэмкэ и Комитет
адресыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэ-
шыIэр:
385000,
къ. Мьеекуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм
къайхыэр А4-кIэ
заджэхэр тхъапхэу
зипчагъэкIэ 5-м
емыхъухэрэ ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлхэу, шрифтыр
12-м нахь цыкIунэу
щытэп. Мы шапхъэ-
хэм адимыштэрэ
тхъгъэхэр редакцием
зэхэгъэхээх.

E-mail: adygoice@mail.ru

Зыщаушихъятыгъэр:
Урысые Федерацием
хэутын Иофхэмкэ, тел-
радиокъэтын-
хэмкэ ыкIи зэльы-
гысыкIэ амалхэмкэ и
Министерствэ и Темир-Кавказ
ЧыпIэ гъэлоры-
шашы, зираушыхъятыгъэ
номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мьеекуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкIэмкIи
пчагъэр
4133
Индексхэр
52161
52162
Зак. 2107

Хэутынм узцы-
кIэтхэнэу щыт уахтэр
Сыхытэр
18.00
Зыщыхаутыгъэхъ
уахтэр
Сыхытэр
18.00

Редактор
шъхыIэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шъхыIэм
игуадзэр
Мэцлиэкъо
С. А.
ПшъэдэкIыж
зыхырэ секретарыр
ЖакIэмкъо
А. З.